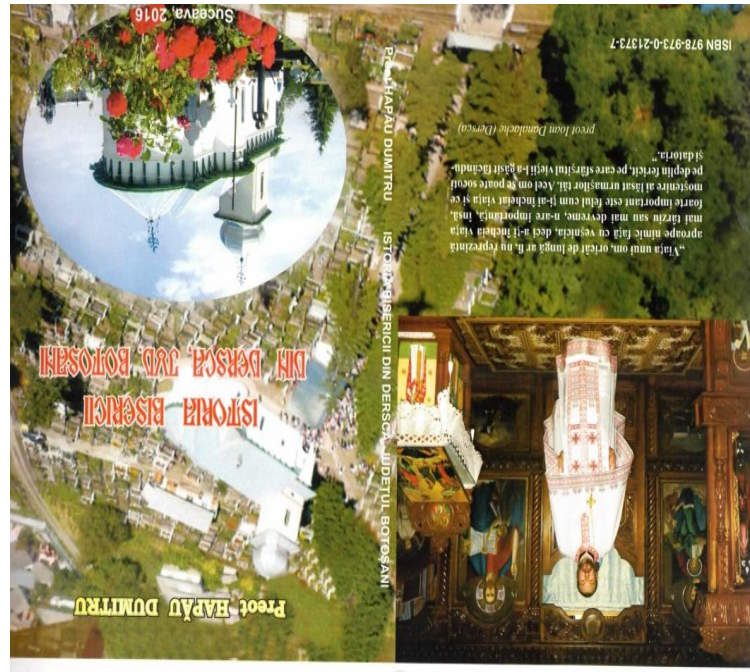

- 2003 ... membru al Comisiei de Istoria relațiilor internaționale, sub egida Comitetului Internațional de Științe Istorice;
- 2008 ... Redactor șef adj. al *Anuarului Institutului de Istorie <A.D. Xenopol> din Iași*;
- 2010... Director al Institutului de Istorie „A.D. Xenopol” din Iași; din 2014... al doilea mandat.

LA MULȚI ANI CU SĂNĂTATE ȘI NOI ÎMPLINIRI ISTORIOGRAFICE, STIMATE DOMNULE PROF. UNIV. D-R GHEORGHE CLIVETI!

► Hapău Dumitru, *Istoria Bisericii din Dersca, jud. Botoșani*, **Prefață** de prof. d-r Dan Prodan, Suceava, 2016, 121 p.;

Preotul Hapău Dumitru prezintă, în lucrarea *Istoria Bisericii din Dersca, jud. Botoșani*, **Prefață** de prof. d-r Dan Prodan, Suceava, 2016, 121 p., reperele cronologice, documentare, arhitectonice, funciare, administrative - financiare, de activitate pastorală, de ajutor civic - creștinesc etc. ale istoriei bisericii ortodoxe din

- 2003 ... membru al Comisiei de Istoria relațiilor internaționale, sub egida Comitetului Internațional de Științe Istorice;
- 2008 ... Redactor șef adj. al *Anuarului Institutului de Istorie <A.D. Xenopol> din Iași*;
- 2010... Director al Institutului de Istorie „A.D. Xenopol” din Iași; din 2014... al doilea mandat.

LA MULȚI ANI CU SĂNĂTATE ȘI NOI ÎMPLINIRI ISTORIOGRAFICE, STIMATE DOMNULE PROF. UNIV. D-R GHEORGHE CLIVETI!

► Hapău Dumitru, *Istoria Bisericii din Dersca, jud. Botoșani*, **Prefață** de prof. d-r Dan Prodan, Suceava, 2016, 121 p.;

Preotul Hapău Dumitru prezintă, în lucrarea *Istoria Bisericii din Dersca, jud. Botoșani*, **Prefață** de prof. d-r Dan Prodan, Suceava, 2016, 121 p., reperele cronologice, documentare, arhitectonice, funciare, administrative - financiare, de activitate pastorală, de ajutor civic - creștinesc etc. ale istoriei bisericii ortodoxe din

satul Dersca, jud. Botoșani. Lucrarea este fundamentată pe izvoare istorice identificate în arhiva Parohiei Dersca, laserviciile județene ale Arhivelor statului din Botoșani și Iași, la Mitropolia de la Iași, la diverși particularietc. Autorul a insistat

asupra momentelor și evenimentelor reprezentative din istoria satului și bisericii din Dersca, pentru că satul ca așezare rurală, sătenii ca locuitori bășinași și biserica (instituție spirituală, clădire, preoți) sunt indisolubil legate atât în evoluția complexă a unei comunități umane rurale, cât și în studierea tematică multi-sectorială a amintitei evoluții.

Astfel, parohul din Dersca a prezentat informații despre satul Dersca (atestat documentar în 1470, august 25) și biserica acestuia în evul mediu și la începutul epocii modern (*Satul Dersca și Biserica*, pp. 7 - 18), despre paharnicul Petrache Cazimir, proprietarul moșiei Dersca și ctitorul bisericii de piatră, zidită în 1806, despre următorii proprietari Petre Mavrogheni, Pavel Stoianovici, Iosif Uhrinovschi, Hector de Burbure (*Petrache Cazimir și următorii proprietari*, pp. 18 - 36). Apoi, evoluția satului și bisericii în timpul Primului Război Mondial (*Primul Război Mondial*, pp. 36 - 48), în perioada interbelică (*Rezidirea actualei biserici, 1929 - 1933*, pp. 41 - 48) – (*Dosarul Parohiei Dersca - 1938*, pp. 48 - 56), în timpul celui de-al Doilea Război Mondial (*Războiul 1944 - 1945 – Refugiul*), revenirea Dersca din refugiul la Dragodana, jud. Dâmbovița, perioada post - belică (*Reîntoarcerea din refugiu și perioada comunistă*, pp. 59 - 78), informații despre biserica din Vitcani (*Monografia Bisericii Vitcani*, pp. 79 - 91). Un document destul de important a fost *Dosarul Parohiei Dersca (1938)*, care radiografiază starea bisericii (arhitectură, instituție creștină, sursă de educație religioasă - morală - civică), a credincioșilor ortodocși, activitatea preotului Valerian Brânzei în ultimul an de pace al perioadei interbelice. *Postfața* prof. d-r Gheorghe - Florin Știrbăț completează informația tematică expusă de autorul cărții (pp. 93 - 96).

În *Anexele documentare* autorul a introdus 26 de izvoare istorice diverse (documente, manuscrise, fotografii, cărți poștale etc.) referitoare la tema studiată, pe care, de altfel, se fundamentează științific prezentarea trecutului bisericii din Dersca.

Prezentarea autorului este cronologică, curgătoare, de la document la fapte, implicații, urmări, de la cauză la efect, de la credincioșii ortodocși și sat la biserică, preoți, viață cotidiană, de la naștere, botez și nuntă la sărbători, moarte și pomenire. Oamenii și preoții s-au născut, au muncit, s-au bucurat, au construit, apoi au murit, în urma lor rămânând construcții, biserici, cimitire, morminte, cruci, documente, mentalul colectiv, amintiri de familie etc. Mulți enoriași ai Parohiei Dersca, jud. Botoșani, se vor regăsi, prin înaintașii lor și prin ei înșiși, direct sau indirect, în monografia părintelui paroh Hapău Dumitru. Din acest motiv, cât și din altele, printre care mândria de gospodăru rural și de fruntaș al satului, sunt ferm convinși că această carte trebuie să se găsească în casa și sub icoana de pe perete a fiecărui credincios ortodox al Parohiei Dersca.

Cartea preotului Hapău Dumitru este o lucrare de istorie parohială, o contribuție la cunoașterea trecutului unei comune din jud. Botoșani, o invitație la meditație religioasă - civică rurală, un exemplu aplicat de pedagogie și morală creștină ortodoxă cetățenească. Ea este, de asemenea, o modestă contribuție de istorie locală, în vremuri în care tineretul, mai ales, dar și maturii ori bătrânii, își pierd uneori reperele morale, civice, cetățenești, ortodoxe, plutind pe ape tulburi care, de cele mai multe ori, trag violent în adâncuri sufletele răătăcite și vulnerabile, de puține ori aruncând pe maluri persoane cu exercițiul rațiunii în derivă. Elementele punctuale

Cartea preotului Hapău Dumitru este o lucrare de istorie parohială, o contribuție la cunoașterea trecutului unei comune din jud. Botoșani, o invitație la meditație religioasă - civică rurală, un exemplu aplicat de pedagogie și morală creștină ortodoxă cetățenească. Ea este, de asemenea, o modestă contribuție de istorie locală, în vremuri în care tineretul, mai ales, dar și maturii ori bătrânii, își pierd uneori reperele morale, civice, cetățenești, ortodoxe, plutind pe ape tulburi care, de cele mai multe ori, trag violent în adâncuri sufletele răătăcite și vulnerabile, de puține ori aruncând pe maluri persoane cu exercițiul rațiunii în derivă. Elementele punctuale

În *Anexele documentare* autorul a introdus 26 de izvoare istorice diverse (documente, manuscrise, fotografii, cărți poștale etc.) referitoare la tema studiată, pe care, de altfel, se fundamentează științific prezentarea trecutului bisericii din Dersca. Prezentarea autorului este cronologică, curgătoare, de la document la fapte, implicații, urmări, de la cauză la efect, de la credincioșii ortodocși și sat la biserică, preoți, viață cotidiană, de la naștere, botez și nuntă la sărbători, moarte și pomenire. Oamenii și preoții s-au născut, au muncit, s-au bucurat, au construit, apoi au murit, în urma lor rămânând construcții, biserici, cimitire, morminte, cruci, documente, mentalul colectiv, amintiri de familie etc. Mulți enoriași ai Parohiei Dersca, jud. Botoșani, se vor regăsi, prin înaintașii lor și prin ei înșiși, direct sau indirect, în monografia părintelui paroh Hapău Dumitru. Din acest motiv, cât și din altele, printre care mândria de gospodăru rural și de fruntaș al satului, sunt ferm convinși că această carte trebuie să se găsească în casa și sub icoana de pe perete a fiecărui credincios ortodox al Parohiei Dersca.

Astfel, parohul din Dersca a prezentat informații despre satul Dersca (atestat documentar în 1470, august 25) și biserica acestuia în evul mediu și la începutul epocii modern (*Satul Dersca și Biserica*, pp. 7 - 18), despre paharnicul Petrache Cazimir, proprietarul moșiei Dersca și ctitorul bisericii de piatră, zidită în 1806, despre următorii proprietari Petre Mavrogheni, Pavel Stoianovici, Iosif Uhrinovschi, Hector de Burbure (*Petrache Cazimir și următorii proprietari*, pp. 18 - 36). Apoi, evoluția satului și bisericii în timpul Primului Război Mondial (*Primul Război Mondial*, pp. 36 - 48), în perioada interbelică (*Rezidirea actualei biserici, 1929 - 1933*, pp. 41 - 48) – (*Dosarul Parohiei Dersca - 1938*, pp. 48 - 56), în timpul celui de-al Doilea Război Mondial (*Războiul 1944 - 1945 – Refugiul*), revenirea Dersca din refugiul la Dragodana, jud. Dâmbovița, perioada post - belică (*Reîntoarcerea din refugiu și perioada comunistă*, pp. 59 - 78), informații despre biserica din Vitcani (*Monografia Bisericii Vitcani*, pp. 79 - 91). Un document destul de important a fost *Dosarul Parohiei Dersca (1938)*, care radiografiază starea bisericii (arhitectură, instituție creștină, sursă de educație religioasă - morală - civică), a credincioșilor ortodocși, activitatea preotului Valerian Brânzei în ultimul an de pace al perioadei interbelice. *Postfața* prof. d-r Gheorghe - Florin Știrbăț completează informația tematică expusă de autorul cărții (pp. 93 - 96).

asupra momentelor și evenimentelor reprezentative din istoria satului și bisericii din Dersca, pentru că satul ca așezare rurală, sătenii ca locuitori bășinași și biserica (instituție spirituală, clădire, preoți) sunt indisolubil legate atât în evoluția complexă a unei comunități umane rurale, cât și în studierea tematică multi-sectorială a amintitei evoluții.

perfectibile ale cărții, în text și la notele de subsol, cunoscute și auto-asumate de cucernicul părinte, vor fi îndreptate, fără tăgadă, într-o viitoare ediție, trudită cu mai multă atenție și cu neîngrădită răbdare.

perfectibile ale cărții, în text și la notele de subsol, cunoscute și auto-asumate de cucernicul părinte, vor fi îndreptate, fără tăgadă, într-o viitoare ediție, trudită cu mai multă atenție și cu neîngrădită răbdare.